EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 17.12.2019
COM(2019) 636 final

2019/0279 (NLE)

Sveženj eTIR

Predlog

SKLEP SVETA

o stališču, ki se v imenu Evropske unije zastopa v okviru upravnega odbora za Carinsko konvencijo o mednarodnem prevozu blaga na podlagi zvezkov TIR v zvezi s predlogom za spremembo Konvencije

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. PREDMET UREJANJA PREDLOGA

Ta predlog se nanaša na sklep o stališču, ki se v imenu Unije zastopa v upravnem odboru, ustanovljenem s Carinsko konvencijo o mednarodnem prevozu blaga na podlagi zvezkov TIR[1] (v nadaljnjem besedilu: Konvencija TIR), v zvezi s predvidenim sprejetjem sprememb v zvezi z uvedbo pravne podlage za elektronski postopek TIR (v nadaljnjem besedilu: postopek eTIR).

2. OZADJE PREDLOGA

2.1. Carinska konvencija o mednarodnem prevozu blaga na podlagi zvezkov TIR

Namen Carinske konvencije o mednarodnem prevozu blaga na podlagi zvezkov TIR z dne 14. novembra 1975 (v nadaljnjem besedilu: Konvencija TIR) je olajšati mednarodni prevoz blaga od carinskih uradov odhoda do namembnih carinskih uradov in skozi toliko držav, kot je potrebno.

Konvencija TIR je začela veljati leta 1978. Januarja 2019 je imela Konvencija 76 pogodbenic, in sicer 75 držav in Evropsko unijo. Evropska unija je pogodbenica Konvencije TIR[2] od 20. junija 1983. Vse države članice so tudi pogodbenice Konvencije TIR.

2.2. Upravni odbor

Upravni odbor deluje v okviru Konvencije TIR. Njegova naloga je, da obravnava in sprejme spremembe Konvencije TIR. O predlogih se glasuje, vsaka država, ki je pogodbenica in je zastopana na seji upravnega odbora, pa ima en glas. Unija ima izključno pristojnost na področju carin, ki jih ureja Konvencija TIR. Vendar pa Unija kot mednarodna organizacija nima glasovalnih pravic – države članice EU so pogodbenice z glasovalnimi pravicami.

Spremembe Konvencije TIR se sprejemajo z dvotretjinsko večino glasov pogodbenic, ki so navzoče in glasujejo. Za sprejetje odločitve je potrebna sklepčnost, za katero je potrebna najmanj ena tretjina držav, ki so pogodbenice.

2.3. Predvideni akt upravnega odbora

Upravni odbor bo na seji februarja 2020 verjetno sprejel sklep o sprejetju predlaganih sprememb konvencije TIR (v nadaljnjem besedilu: predvideni akt).

Namen predvidenega akta je zagotoviti potrebno pravno podlago za postopek eTIR. To pravno podlago bo predstavljala nova priloga 11 h Konvenciji TIR in več povezanih sprememb besedila Konvencije in njene Priloge 9.

Predvideni akt bo za pogodbenice zavezujoč v skladu s členom 59 Konvencije TIR, ki določa naslednje: „Razen v izjemah, predvidenih v členu 60, vsaka sprememba, predlagana v skladu s prejšnjim odstavkom, za vse pogodbenice začne veljati tri mesece po končanem dvanajstmesečnem obdobju po datumu predložitve predlagane spremembe, v katerem nobena od držav pogodbenic generalnemu sekretarju Združenih narodov ne sporoči ugovora zoper predlagano spremembo. Če je bil zoper predlagano spremembo sporočen ugovor v skladu z odstavkom 3 tega člena, se šteje, da sprememba ni bila sprejeta in nima nikakršnega učinka.“

---

[1] TIR pomeni „Transports Internationaux Routiers“ ali „International Road Transports“ (mednarodni cestni prevoz).

[2] Uredba Sveta (EGS) št. 2112/78 z dne 25. julija 1978 o sklenitvi Carinske konvencije o mednarodnem prevozu blaga na podlagi TIR zvezkov (Konvencija TIR) z dne 14. novembra 1975 v Ženevi (UL L 252, 14.9.1978, str. 1).

3. STALIŠČE, KI SE ZASTOPA V IMENU UNIJE

3.1 Opis predlaganih sprememb Konvencije TIR

Ker spada Konvencija TIR v izključno pristojnost Unije, mora Unija sprejeti skupno stališče o predlaganih spremembah za vse države članice, ki so pogodbenice Konvencije TIR. Odločitev, ki jo je treba sprejeti, je, ali naj jo zavezuje nova predlagana priloga 11, ki je namenjena zagotavljanju pravne podlage za možnost uporabe elektronskega postopka TIR namesto zvezka TIR v papirni obliki. Vendar je treba opozoriti, da tudi če bi se Unija odločila, da jo nova predlagana priloga 11 zavezuje, bi imele Unija in njene države članice še vedno možnost, da se odločijo, kdaj bodo svoje sisteme IT povezale s sistemom eTIR, ki ga gosti Organizacija združenih narodov.

V nadaljevanju so podrobno pojasnjene vsebina nove predlagane priloge 11 in predlagane spremembe besedila Konvencije TIR, ki so posledica uvedbe nove predlagane priloge 11.

Člani Konvencije, ki se nanašajo na Prilogo 11

Nove priloge 11 ni mogoče izvesti brez spremembe besedila Konvencije TIR in njene Priloge 9.

Predlog za nov odstavek (s) člena 1 h Konvenciji TIR je bil sestavljen, da se opredeli „postopek eTIR“, ki je postopek TIR, ki se izvaja z elektronsko izmenjavo podatkov, ki zagotavlja funkcionalnost, enakovredno zvezku TIR. Ta člen tudi določa, da je „postopek eTIR“ pravno opredeljen v novi prilogi 11 h Konvenciji TIR.

Predlog za spremembo odstavka b) člena 3 Konvencije TIR je potreben za določitev, da mora za prevoz TIR, ki se opravlja s postopkom eTIR, garancijo zagotoviti pooblaščeno združenje.

Namen predloga spremembe člena 43 Konvencije TIR je upoštevati novo pojasnjevalno opombo v delu II Priloge 11, ki razlaga nekatere določbe Konvencije in njenih prilog. Ta sprememba se lahko šteje za redakcijsko.

Predlog za nov člen 58c h Konvenciji TIR je bil sestavljen, da se ustanovi organ za tehnično izvajanje. Ta organ bo odgovoren za sprejetje in spremembo tehničnih specifikacij eTIR v skladu s konceptualnimi in funkcionalnimi specifikacijami, ki jih sprejme upravni odbor.

Predlog za spremembo člena 59, nov člen 60a in spremembo člena 61 Konvencije TIR vsebuje postopek za začetek veljavnosti Priloge 11 in prihodnjih sprememb. Priloga 11 bo začela veljati za vse pogodbenice, razen za tiste, ki bodo generalnega sekretarja Združenih narodov uradno obvestile, da te priloge ne sprejmejo. To bo pomenilo, da bo za nekatere pogodbenice Konvencije TIR ta nova priloga zavezujoča, za druge pa ne.

Predlog za nov pododstavek (xi) k odstavku 3 dela I Priloge 9 uvaja novo nalogo pooblaščenih združenj, kadar je v okviru postopka eTIR treba izvesti pomožni postopek. Na zahtevo pristojnih organov bodo morala združenja potrditi, da se prevoz opravlja v okviru postopka eTIR in da je garancija veljavna ter zagotoviti vse druge ustrezne informacije v zvezi s prevozom TIR.

Nova priloga 11

Prvi del Priloge 11 je sestavljen iz štirinajstih členov, ki podrobno opisujejo delovanje prihodnjega postopka eTIR.

Člen 1 poudarja, da bi se morale določbe te priloge uporabljati le za pogodbenice, ki jih zavezuje Priloga 11, kot je določeno v odstavku 1 novega člena 60a Konvencije TIR, in da se postopek eTIR ne more uporabljati za prevoze, ki potekajo delno na ozemlju pogodbenice, ki

je Priloga 11 ne zavezuje in je država članica carinske ali gospodarske unije z enim carinskim območjem.

Člen 2 določa potrebne opredelitve za pravilen opis novega sistema eTIR. V tem členu so opredeljeni naslednji pojmi: „mednarodni sistem eTIR“, „specifikacije eTIR“, „predhodni podatki TIR“, „predhodni podatki o spremembi“, „podatki iz deklaracije“, „deklaracija“, „spremni dokument“ in „overitev“.

Pojasnjevalne opombe k členu 2(h) poudarjajo, da bodo imele pogodbenice do vzpostavitve usklajenega pristopa in njegovega opisa v specifikacijah eTIR določeno prožnost, da overitev imetnika postopka eTIR izvedejo v skladu s svojim nacionalnim pravom. Prav tako navajajo, da bo zagotovljena varnost podatkov, izmenjanih med mednarodnim sistemom eTIR in pristojnimi organi, kot je opredeljeno v tehničnih specifikacijah eTIR.

Člen 3 obravnava konkretno izvajanje sistema eTIR, ki zahteva, da pogodbenice svoje sisteme IT povežejo z mednarodnim sistemom eTIR. Vendar ta člen v skladu z ubeseditvijo, ki jo je predlagala Unija, pogodbenicam, ki jih zavezuje Priloga 11, daje prožnost pri določanju, do katerega datuma naj se njihovi carinski sistemi povežejo z mednarodnim sistemom eTIR. Ta točka je bistvenega pomena za Unijo, saj bo vplivala na sisteme IT carinskih organov vseh držav članic in na osrednje komponente, ki jih gosti Evropska komisija (in na specifikacije skupnega sistema EU). Zato bi Unija in njene države članice, čeprav bi jih zavezovala Priloga 11 in bi sodelovale pri njenih prihodnjih spremembah, lahko prosto izbirale, kdaj bodo svoje sisteme povezale z novim mednarodnim sistemom eTIR.

Pojasnjevalna opomba k členu 3(2) priporoča pogodbenicam, ki jih zavezuje Priloga 11, naj posodobijo svoje nacionalne carinske sisteme in zagotovijo povezave z mednarodnim sistemom eTIR takoj, ko začne veljati Priloga 11. Vendar v skladu z zahtevo s strani Unije carinski ali ekonomski uniji dopušča prožnost, da se lahko odloči za poznejši datum, ki ji bo omogočil dovolj časa, da s sistemom eTIR poveže nacionalne carinske sisteme vseh svojih držav članic.

Člen 4 določa sestavo, funkcije in določbe poslovnika novega organa za tehnično izvajanje, ustanovljenega z novim členom 58c Konvencije TIR. Pomembno je poudariti, da bodo članice tega organa samo pogodbenice, ki jih zavezuje Priloga 11. Pogodbenice, ki niso sprejele Priloge 11, se lahko sej organa za tehnično izvajanje udeležijo le kot opazovalke.

Člen 5 pojasnjuje, kako bo novi organ za tehnično izvajanje pripravil konceptualne in funkcionalne specifikacije mednarodnega sistema eTIR in njihove spremembe za sprejetje s strani upravnega odbora. Ta člen določa tudi, kako organ za tehnično izvajanje pripravi in sprejme ali spreminja tehnične specifikacije postopka eTIR v skladu s konceptualnimi in funkcionalnimi specifikacijami.

V členu 6 je opisana predložitev predhodnih podatkov TIR. Operaterji bodo te podatke predložili vnaprej z elektronskimi sredstvi. Pristojni organi bodo morali objaviti seznam vseh elektronskih sredstev, s katerim se lahko predložijo predhodni podatki TIR in podatki o spremembi. Ta člen je treba brati v povezavi z osnutkom člena 9 Priloge 11, ki opisuje, kako bi se lahko dodatne zahteve po podatkih, ki jih nalaga zakonodaja, dodale predhodnim podatkom TIR. Ta člen poleg tega določa, da bi morale pogodbenice olajšati predložitev takih dodatnih podatkov skupaj s predhodnimi podatki TIR.

Pojasnjevalna opomba k členu 6(3) priporoča pogodbenici, ki jo zavezuje Priloga 11, da prizna metode, navedene v specifikacijah eTIR, za predložitev predhodnih podatkov TIR.

Člen 7 določa potrebne mehanizme za overitev imetnika ali njegovega predstavnika, ki pristojnim organom predloži predhodne podatke TIR. Pomembno je poudariti, da bodo morale pogodbenice, ki jih zavezuje Priloga 11, sprejeti podatke iz deklaracije, ki so jih prejele od

pristojnih organov države odhoda in države, v kateri se zahteva sprememba podatkov iz deklaracije, prek mednarodnega sistema eTIR.

Pojasnjevalna opomba k členu 7(2) zagotavlja, da lahko mednarodni sistem eTIR potrdi celovitost predhodnih podatkov TIR ali predhodnih podatkov o spremembi, ki jih pošlje imetnik.

Pojasnjevalna opomba k členu 7(4) zagotavlja, da mednarodni sistem eTIR lahko potrdi celovitost podatkov iz deklaracije, ki jih pošljejo pristojni organi.

Člen 8 opozarja na temeljno načelo Konvencije TIR, ki je vzajemno priznavanje overovitve imetnika, ki jo izvedejo pristojni organi pogodbenic, ki jih zavezuje Priloga 11.

Pojasnjevalna opomba k členu 8 zagotavlja, da lahko mednarodni sistem eTIR potrdi celovitost navedbe imetnika, ki jo prejme od pristojnih organov, ki so sprejeli deklaracijo.

Člen 10 uvaja pomožni postopek v primeru, da je postopek eTIR oviran iz tehničnih razlogov, in opozarja na naloge nacionalnih garantnih združenj v takem primeru.

Člen 11 in člen 12 opisujeta, kdo bo gostil mednarodni sistem eTIR ter kako se bo financiral in upravljal. Unija se je od začetka razprave o tem vprašanju zavzemala za predlagano rešitev sistema eTIR, ki bi ga gostila in neposredno upravljala Ekonomska komisija Združenh narodov za Evropo, da bi se zagotovila neodvisnost mednarodnega sistema eTIR od mednarodne organizacije (trenutno je to IRU).

Pojasnjevalna opomba k členu 11(3) pojasnjuje pravila za financiranje operativnih stroškov mednarodnega sistema eTIR v primeru kritja stroškov z uporabo zneska za posamezen prevoz TIR. V tem primeru so pogodbenice odgovorne za odločanje o ustreznih mehanizmih financiranja in o načinu njihovega delovanja. Proračun odobri upravni odbor.

Člen 13 določa pravila v zvezi z objavo carinskih uradov, ki lahko opravljajo operacije eTIR. Pristojni organi zagotovijo, da je seznam carinskih uradov, ki izvajajo operacije TIR v okviru postopka eTIR, točen in posodobljen v elektronski zbirki podatkov za odobrene carinske urade, ki ga razvije in vzdržuje izvršni odbor TIR.

Člen 14 določa, da se šteje, da so pravne zahteve za predložitev podatkov za zaključek operacije TIR izpolnjene, če se uporabi postopek eTIR.

3.2 Predlagano stališče

Unija se strinja s ciljem nove predlagane priloge 11 h Konvenciji TIR: po več kot petnajstih letih pripravljalnih del je prišel čas za prehod na elektronsko okolje TIR. To je popolnoma v skladu s politiko in zakonodajo EU o elektronskem carinjenju, ki temelji na prehodu carinskih organov na brezpapirno in popolnoma elektronsko in interoperabilno okolje, ki temelji na preprostosti, storitvah in hitrosti.

Posvetovanja o predlaganih spremembah so potekala z državami članicami v okviru skupine carinskih strokovnjakov za TIR (usklajevanje v Ženevi). Nadaljnja posvetovanja so potekala v okviru zasedanj delovne skupine za carinska vprašanja, ki se nanašajo na prevoz, Ekonomske komisije Združenih narodov za Evropo (UNECE). Evropska komisija v imenu Unije in številne države članice so sodelovale tudi v strokovnih skupinah pod okriljem UNECE, ki sta bili ustanovljeni za pripravo pravnih in tehničnih določb za eTIR.

Notranje usklajevanje in skupne razprave z državami članicami so jasno pokazale, da obstaja široka podpora predlagani novi prilogi 11.

Zato se predlaga, da Unija podpre sprejetje sprememb v zvezi z uvedbo pravne podlage za elektronski postopek TIR (eTIR).

4. 4. PRAVNA PODLAGA

4.1. Postopkovna pravna podlaga

4.1.1. Načela

Člen 218(9) Pogodbe o delovanju Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: PDEU) ureja sklepe o določitvi „stališč, ki naj se v imenu Unije zastopajo v organu, ustanovljenem s sporazumom, kadar ta organ sprejema akte s pravnim učinkom, razen aktov o spremembah ali dopolnitvah institucionalnega okvira sporazuma“.

Člen 218(9) PDEU se uporablja ne glede na to, ali je Unija članica organa ali pogodbenica sporazuma[3].

Pojem „akti s pravnim učinkom“ vključuje tudi akte, ki imajo pravni učinek zaradi pravil mednarodnega prava, ki veljajo za zadevni organ. Vključuje tudi instrumente, ki nimajo zavezujočega učinka v mednarodnem pravu, a lahko „odločilno vpliva[jo] na vsebino ureditve, ki jo [sprejme] zakonodajalec Unije[4].

4.1.2. Uporaba v obravnavanem primeru

Upravni odbor je organ, ustanovljen s sporazumom, in sicer Carinsko konvencijo o mednarodnem prevozu blaga na podlagi zvezkov TIR.

Akt, k sprejetju katerega se upravni odbor poziva, je akt s pravnim učinkom. Predvideni akt bo zavezujoč v mednarodnem pravu v skladu s členoma 59 in 60 Carinske konvencije o mednarodnem prevozu blaga na podlagi zvezkov TIR.

Postopkovna pravna podlaga za predlagani sklep je člen 218(9) PDEU.

4.2. Materialna pravna podlaga

4.2.1. Načela

Materialna pravna podlaga za sklep po členu 218(9) PDEU je odvisna predvsem od cilja in vsebine predvidenega akta, glede katerega naj bi se v imenu Unije zastopalo stališče. Če ima predvideni akt dva cilja ali elementa in je eden od teh ciljev ali elementov glavni, drugi pa postranski, mora sklep po členu 218(9) PDEU temeljiti na samo eni materialni pravni podlagi, in sicer na tisti, ki se zahteva za glavni ali prevladujoči cilj ali element.

4.2.2. Uporaba v obravnavanem primeru

Glavni cilj in vsebina predvidenega akta se nanašata na carino.

Materialna pravna podlaga za predlagani sklep je zato člen 207 PDEU.

4.3. Zaključek

Pravna podlaga za predlagani sklep bi moral biti člen 207 v povezavi s členom 218(9) PDEU.

5. OBJAVA PREDVIDENEGA AKTA

Ker bo akt upravnega odbora spremenil Carinsko konvencijo o mednarodnem prevozu blaga na podlagi zvezkov TIR in njene priloge, je primerno, da se po sprejetju objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

---

[3] Sodba Sodišča z dne 7. oktobra 2014, Nemčija proti Svetu, zadeva C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, točka 64.

[4] Sodba Sodišča z dne 7. oktobra 2014, Nemčija proti Svetu, zadeva C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, točke 61 do 64.

2019/0279 (NLE)

Predlog

SKLEP SVETA

o stališču, ki se v imenu Evropske unije zastopa v okviru upravnega odbora za Carinsko konvencijo o mednarodnem prevozu blaga na podlagi zvezkov TIR v zvezi s predlogom za spremembo Konvencije

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 207 v povezavi s členom 218(9) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Carinska konvencija o mednarodnem prevozu blaga na podlagi zvezkov TIR z dne 14. novembra 1975 (v nadaljnjem besedilu: Konvencija TIR) je bila sprejeta z Uredbo Sveta (EGS) št. 2112/78[5] in je začela v Skupnosti veljati 20. junija 1983[6].

(2) V skladu s členom 59 Konvencije TIR lahko upravni odbor sprejme spremembe z dvotretjinsko večino navzočih pogodbenic, ki glasujejo.

(3) Upravni odbor bo na seji februarja 2020 sprejel novo prilogo 11 in s tem povezane spremembe Konvencije TIR.

(4) Primerno je določiti stališče, ki naj se v imenu Unije zastopa v upravnem odboru, saj bodo spremembe Konvencije TIR za Unijo zavezujoče.

(5) Unija podpira novo prilogo 11 h Konvenciji TIR in potrebne spremembe besedila Konvencije TIR, saj sledi politiki iz Uredbe (EU) št. 952/2013 Evropskega parlamenta in Sveta[7], v skladu s katero je načeloma vsa komunikacija s carinskimi organi elektronska.

(6) Namen novega odstavka (s) člena 1 Konvencije TIR je opredeliti „postopek eTIR“, ki se uporablja za elektronsko izmenjavo podatkov med carinskimi organi.

(7) Namen novega člena 58 Konvencije TIR je ustanoviti organ za tehnično izvajanje, ki bo sprejel tehnično specifikacijo za mednarodni sistem eTIR.

(8) Namen novega člena 60a je določiti poseben postopek za začetek veljavnosti nove priloge 11 h Konvenciji TIR in njenih prihodnjih sprememb.

(9) Spremembe členov 43, 59 in 61 zagotavljajo prilagoditve, potrebne za uvedbo nove priloge 11.

---

5 Uredba Sveta (EGS) št. 2112/78 z dne 25. julija 1978 o sklenitvi Carinske konvencije o mednarodnem prevozu blaga na podlagi TIR zvezkov (Konvencija TIR) z dne 14. novembra 1975 v Ženevi (UL L 252, 14.9.1978, str. 1).

6 UL L 31, 2.2.1983, str. 13.

7 Uredba (EU) št. 952/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. oktobra 2013 o carinskem zakoniku Unije (UL L 269, 10.10.2013, str. 1).

(10) Namen nove priloge 11 h Konvenciji TIR je, da se pogodbenicam, ki jih zavezuje, omogoči uporaba operacij eTIR. Uniji in njenim državam članicam omogoča prožnost pri izbiri, kdaj bodo svoje sisteme povezale z mednarodnim sistemom eTIR.

(11) Stališče, ki se v imenu Unije zastopa v upravnem odboru, bi moralo zato temeljiti na osnutku sprememb, priloženem k temu sklepu –

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Stališče, ki se v imenu Unije zastopa na dvainsedemdeseti ali triinsedemdeseti seji upravnega odbora, temelji na osnutku sprememb, priloženemu temu sklepu.

Člen 2

Stališče iz člena 1 skupaj izrazijo države članice Unije, ki so članice upravnega odbora.

Člen 3

O nadaljnjih spremembah osnutka sprememb iz člena 1 tega sklepa se lahko dogovori predstavnik Unije v upravnem odboru, če tako zahtevajo pogajanja.

Člen 4

Ta sklep začne veljati na dan sprejetja.

Ta sklep je naslovljen na države članice.

V Bruslju,

Za Svet
Predsednik